

Alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman hyväksyminen

Lähidemokratia- ja osallisuuslautakunta 20.11.2023

YHTEISTYÖN LÄHTÖKOHDAT

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyö mahdollistaa

Asukkaille

- Oikea-aikaiset, tarpeenmukaiset ja saavutettavat palvelut
- Matalan kynnyksen varhainen apu
- Kattavat ennaltaehkäisevät sekä hyvinvointia tukevat palvelut

Yhteiskunnalle

- Kustannusten kasvun hillitseminen
- Terveysterojen kaventuminen ja eriarvoisuuden vähentyminen
- Toimivat ennaltaehkäisevät palvelut
- Väestörakenteen muutosten huomioiminen

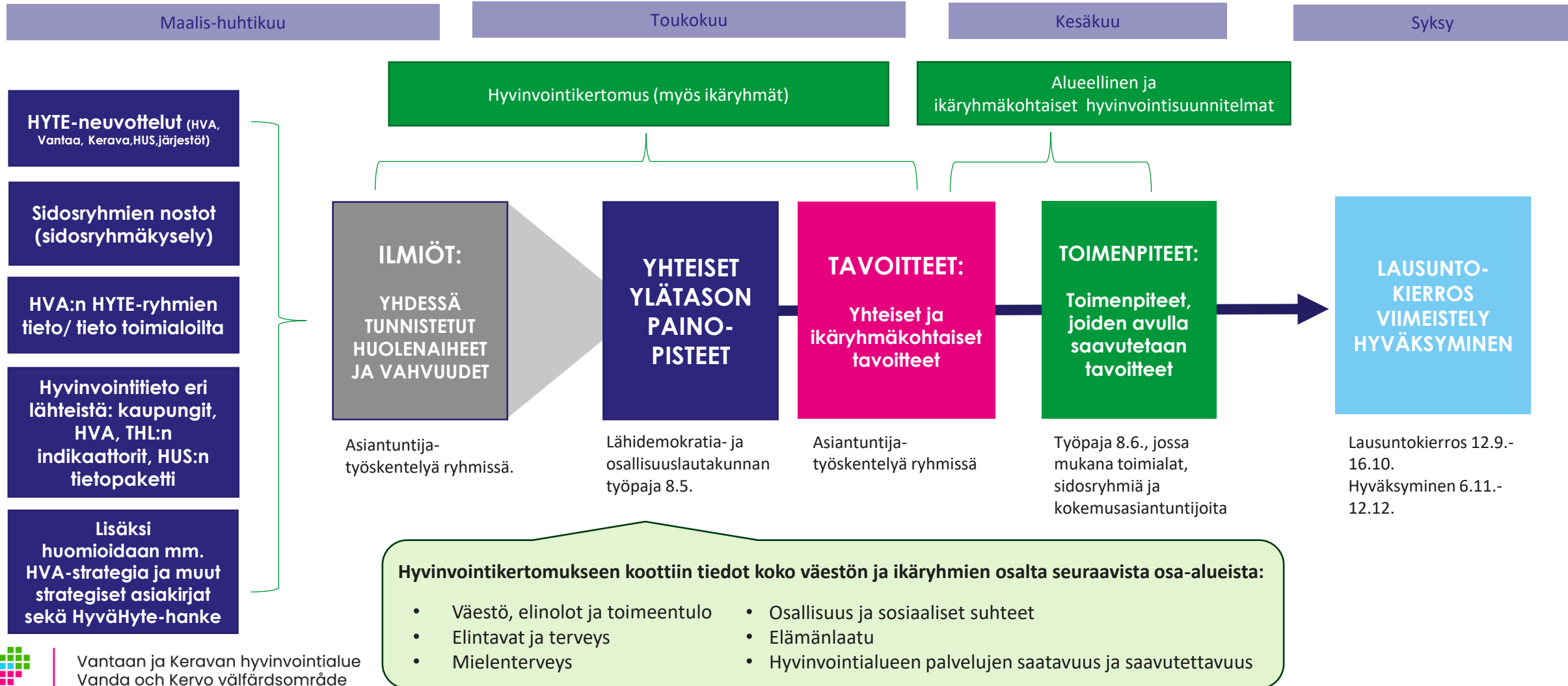

HYTE-toimijoille

- Hyvinvoivat asukkaat ja parantuneet palveluketjut
- Koordinoidumman ja tiiviimmän yhteistyön, päällekkäisyyksien eliminoimisen
- Yhteenkuuluvuuden ja sujuvamman yhteistyön

Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma rakentuvat vaiheittain

Alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma kevät-syys 2023

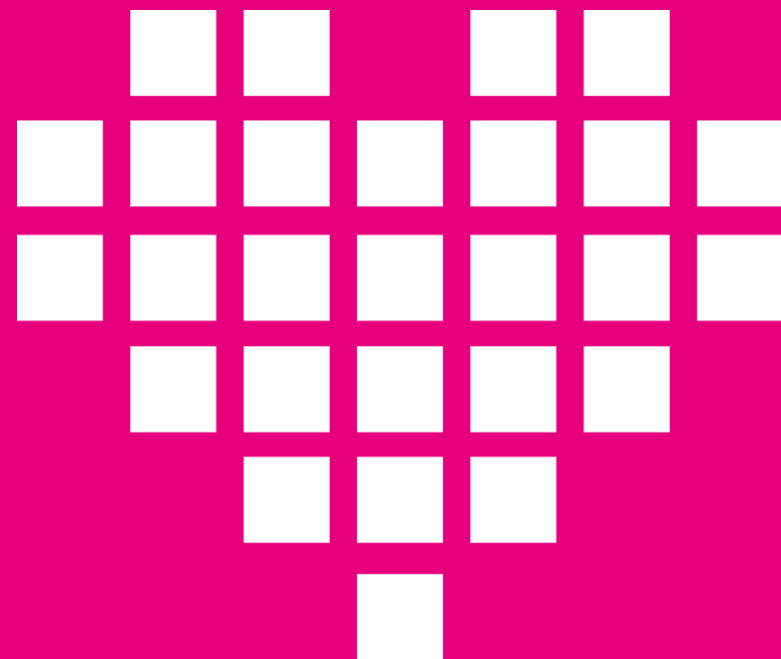

Hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman hyväksymisprosessi

- Hyväksymiskäsittelyt
 - HYTE-ohjausryhmä 6.11.
 - Hyvinvointialueen johtoryhmä 13.11.
 - Lähidemokratia- ja osallisuuslautakunta 20.11.
 - Aluehallitus 28.11.
 - Aluevaltuusto 12.12.

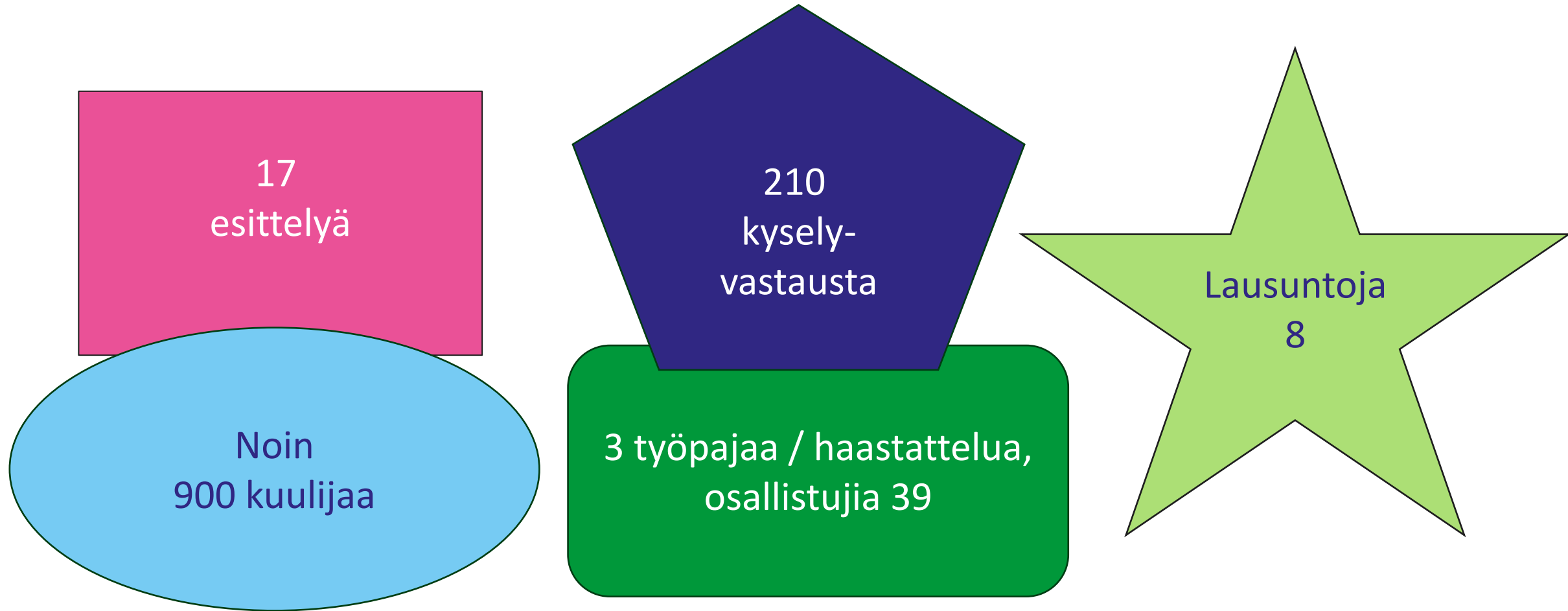

Saatu palaute ja tehdyt
muutokset alueelliseen
hyvinvointikertomukseen ja
-suunnitelmaan

Lausunto- ja kommentointikierrös lukuina

Saatu palaute koostuu

- Virallisista lausunnoista (kansalliskieli- ja pelastuslautakunnat, vanhusneuvosto, monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta, vammaisneuvosto, nuorisovaltuusto, Vantaan ja Keravan kaupungit sekä HUS-yhtymä)
- Tulevaisuusjaostojen evästyksistä
- Webropol-kyselyjen kautta kerätystä palautteesta asukkailta, asiakkailta, sidosryhmiltä ja henkilöstöltä
- Työpajoissa ja haastatteluilla kerätystä asukaspalautteesta

Saadussa palautteessa nousevat esiin

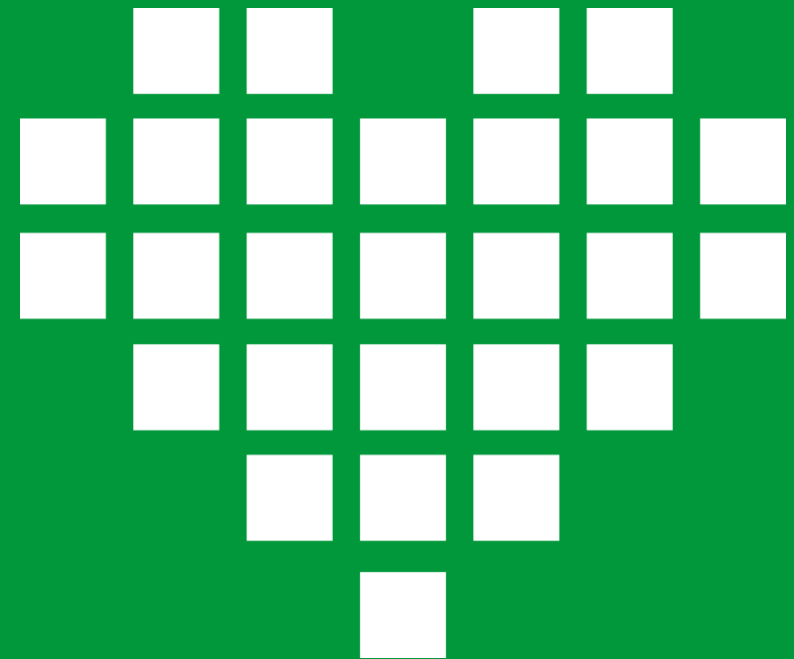
- Yleinen palaute luonnoksesta
- Hyvinvointitiedon tasapuolisuus (Vantaa vs. Kerava)
- Tiettyjen teemojen vahvempi esiin tuominen (muun muassa monikulttuurisuus, tuloerot ja niiden merkitys hyvinvoinnille, asunnottomuus, liikunta, opiskeluhuolto, turvallisuus sekä lähisuhdeväkivalta)
- Konkreettiset muutosehdotukset tekstiosuuksiin
- Konkreettiset muutosehdotukset tavoitteisiin, toimenpiteisiin, mittareihin ja kumppaneihin
- Toive priorisoinnista

Mitkä asiat auttavat sinua / hyvinvointialueen asukkaita voimaan hyvin? Kysely asukkaille, asiakkaille, henkilöstölle ja sidosryhmille

Tehdyt muutokset osioittain

Hyvinvointikertomus ja -suunnitelman yleinen osuus 1

- Kertomukseen
 - On lisätty tietoa muun muassa Suomeen muuttaneiden hyvinvoinnista ja elämänlaadusta, koetusta turvallisuudesta sekä lähisuhdeväkivallasta.
 - On täydennetty palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden kuvausta.
 - On päivitetty Kouluterveyskyselyn vuoden 2023 tuloksia.
- Suunnitelmaan
 - On lisätty tiivis selostus lausunto- ja kommenttikierroksesta sekä saadusta palautteesta.
 - On jaettu yhteistyötä alakappaleisiin ja kirjattu tarkemmin auki Uusimaa-tasoista yhteistyötä ja yhteistyötä HUS-yhtymän kanssa sekä kunta- ja järjestöyhteistyötä.
 - On tuotu vahvemmin esiin esimerkiksi pelastuslaitoksen palveluja ja yhteistyötä sekä hyvinvointialueen kaksikielisyyttä.
 - On lisätty kappale: "Ensimmäistä alueellista hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa on valmisteltu haastavassa muutostilanteessa. Muutostilanne on vaatinut muun muassa uusien yhteistyörakenteiden ja olemassa olevien rakenteiden uudelleen rakentamista. Myös kiireinen valmisteluaiakataulu on tuonut omat haasteensa kertomuksen ja suunnitelman rakentamiselle. Tämän vuoksi hyvinvointisuunnitelmaan kirjattujen toimenpiteiden toteutuksen osalta on tärkeää käydä yhteistä vuoropuhelua alkuvuodesta 2024 ja tarkentaa yhdessä eri toimijoiden kanssa toimenpiteiden vastuita ja kumppanuuksia."

Hyvinvointikertomus ja -suunnitelman yleinen osuus 2

- Suunnitelmaan on lisätty yksi uusi tavoite ja toimenpide:

3. Väkivallan puheeksi ottamisen ja puuttumisen käytännöt ja toimintamallit ovat palvelualueilla yhteneväiset ja integroituneet pysyvästi rakenteisiin.	1. Laadimme lähisuuhdeväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelman.	1. Suunnitelma on laadittu (kyllä/ei)	Asiantuntija- ja kehittämisspalveluiden HYTE-tiimi, kaikki toimialat	Vantaan ja Keravan kaupungit, HUS-yhtymä, järjestöt, mahdolliset muut sidosryhmät
---	---	---------------------------------------	--	---

- Viestinnän toimenpiteet on koottu ikäryhmäkohtaisista suunnitelmista pääosin yhteen ja tiivistetty:

4. Tieto hyvinvointia ja terveyttä edistävästä ja tukevista palveluista lisääntyy	1. Viestimme asukkaille aktiivisesti ennaltaehkäisevistä hyvinvointia ja terveyttä edistävästä ja tukevista palveluista. Käytämme viestinnässä selkeää ja asiakaslähtöistä kieltä huomioiden eri asiakasryhmien tarpeet, ja käytämme tarvittaessa viestinnässä suomen, ruotsin ja englannin lisäksi muita kieliversioita, kuten selkokieltä. 2. Vahvistamme verkkosivujen saavutettavuutta ja ymmärrettävyyttä esimerkiksi kääntämällä sivut ruotsiksi ja englanniksi ja tulevaisuudessa myös selkokielelle.	1. Toimenpide raportoidaan osallisuusohjelman ja viestinnän raportoinnin yhteydessä	Viestintä, kaikki toimialat	Vantaan ja Keravan kaupungit, HUS-yhtymä, järjestöt, mahdolliset muut sidosryhmät
---	---	---	-----------------------------	---

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma

- On päivitetty kouluterveyskyselyn vuoden 2023 tulokset ja tehty uudet kuvaajat.
- On lisätty tilastotietoa Keravan osalta sekä muun muassa sähkösavukkeiden käytöstä.
- On lisätty tekstiä esimerkiksi väkivallasta ja sen ehkäisystä, ehkäisevästä päihdetyöstä sekä kuntayhteistyöstä esimerkiksi varhaiskasvatuksen ja opiskeluhuollon osalta. Myös Uusimaa-tasoista ja HUS-yhteistyötä on kuvattu.
- On lisätty kumppaneihin muun muassa uskonnolliset yhteisöt.
- On tarkennettu ja muokattu toimenpiteitä, esimerkiksi:
 - Painopiste 1, tavoite 2, toimenpide 1: Varmistamme moninaiset vaihtoehdot olla yhteydessä ja löytää palveluihin (keinona myös jalkautuva työ). Laadimme selkeät kuvaukset palvelunsisällöstä ja tarkoituksesta. **Huomioimme monikulttuurisesta näkökulmasta palvelujen sisällön riittävän tuntemuksen.**
 - Painopiste 3, tavoite 1: **Lasten ja nuorten oikea-aikainen pääsy päihde- ja mielenterveyspalveluihin paranee,** toimenpide 1: **Selkeytämme ja kehitämme** lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdetyön palveluketjua.
- Vaihdettu toimenpide:
 - Painopiste 2, tavoite 3, toimenpide 1: **Kehitämme opiskeluhuollon palveluita asiakaslähtöisesti asiakaspalautteeseen perustuen ja asiakkaita opiskeluhoitosuunnitelman laatimiseen osallistamalla. Näin voimme paremmin turvata ja vahvistaa oppilaiden ja opiskelijoiden elämänhallinnan edellytyksiä.**
 - Toimenpiteenä aiemmin viestinnän toimenpide, joka nostettiin / yhdistettiin hyvinvointisuunnitelman yleiseen osuuteen.

Työikäisten hyvinvointisuunnitelma 1

- On lisätty tilastotietoa Keravan osalta.
- On lisätty tekstiä esimerkiksi väkivallasta ja sen ehkäisystä sekä kotoutumisesta ja siihen liittyvästä kuntayhteistyöstä. Myös Uusimaa-tasoista ja HUS-yhteistyötä on kuvattu.
- On lisätty kumppaneihin muun muassa uskonnolliset yhteisöt.
- On tarkennettu ja muokattu toimenpiteitä, esimerkiksi:
 - Yhdistetty asumisneuvonnan toimenpiteet: Toteutamme asumisneuvontaa yhteistyössä kuntien kanssa.
 - Painopiste 2, tavoite 1, toimenpide 1. Vahvistamme kotimaisten kielten sekä muiden kieliryhmien kulttuurisensitiivistä neuvontaa ja ohjausta selkeäkielisyys huomioiden.
 - Painopiste 3, tavoite 1, toimenpide 1. Kehitämme mielenterveyttä edistäviä kynnyksettömiä palveluja, kuten esimerkiksi terapiat etulinjaan, mielenterveys- ja päihdepalveluiden uusi yhtenäinen puhelinpalvelu, sekä ajanvarauksettomat mielenterveys- ja päihdepalvelut. Kehitämme myös avointa olohuone -toimintaa ja lapsiperheiden avoimia kohtaamispaikkoja kulttuurisensitiivisesti.

Työikäisten hyvinvointisuunnitelma 2

- On tarkennettu ja muokattu toimenpiteitä, esimerkiksi:
 - Painopiste 4, tavoite 2, toimenpide 2. Kehitämme yhteistyötä eri toimijoiden kanssa yksinäisyyden vähentämiseksi **esimerkiksi lapsiperheiden avoimilla kohtaamispaikoilla ja mielenterveys- ja päihdekuntoutujille suunnatussa avoin olohuone toiminnassa. Kehitämme nuorten aikuisten yksinäisyyden palvelupolkua puheeksioton tueksi.**
 - Painopiste 5, tavoite 2, toimenpide 2. Ohjaamme työikäisiä asiakkaita kuntien toteuttamaan **hyvinvointimentorointiin**. Myös mittaria muutettu: Yhteisiä toimintamalleja on luotu yhteistyöverkoston kanssa (kyllä/ei)
 - Painopiste 5, tavoite 2, toimenpide 1. Kehitämme **HyväHyte-yhteistyössä** toimintamalleja sekä palvelupolkuja hyvinvointialueen, kuntien ja järjestöjen ennaltaehkäisevien palvelujen välille. Perehdytämme henkilöstöä hyvinvointia ja terveyttä edistävään työhön sekä monialaiseen asiakasohjaukseen hyvinvointia ja terveyttä edistäviin palveluihin.
- On lisätty toimenpide:
 - Painopiste 4, tavoite 1, toimenpide 4. **Jatkamme tiivistä yhteistyötä kuntakokeilun ja järjestöjen kanssa maahan tulleiden kotoutumisen edistämiseksi.**

Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma 1

- On lisätty tilastotietoa Keravan osalta ja muun muassa perustoimeentulotuen saajista.
- On lisätty tekstiä esimerkiksi vanhuspalvelujen palvelujen laadun ja riittävyyden arvioinnista, lähisuhdeväkivallasta, Keravan kaupungin Voimaa vanhuuteen -hankkeesta sekä Uusimaa-tasoisesta ja HUS-yhteistyöstä.
- On tarkennettu ja muokattu toimenpiteitä, esimerkiksi:
 - Painopiste 1, tavoite 1, toimenpide 1. Varmistamme palvelujen esteettömyyden ja saavutettavuuden puhelinpalvelun onnistumisena.
 - Painopiste 1, tavoite 1, toimenpide 3. Varmistamme, että tietoa hyvinvointialueen **hyvinvointia ja terveyttä edistävästä ja tukevista palveluista** on saatavilla selkeästi eri viestintäkanavissa.
 - Painopiste 3, tavoite 1, toimenpide 1. Järjestämme ajankohtaista koulutusta henkilöstölle ja tuemme uusien käytäntöjen viemistä arkeen (muun muassa **lähisuhdeväkivallan** ja päihdeongelmien tunnistaminen sekä puheeksiotto).

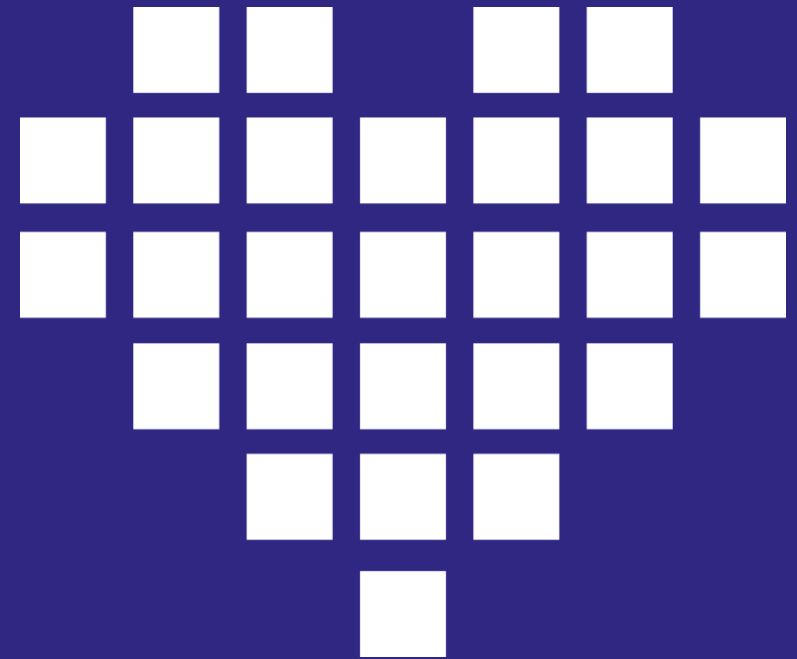
Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma 2

- On tarkennettu ja muokattu toimenpiteitä:
 - Painopiste 4, tavoite 1, toimenpide 2. Kehitämme matalan kynnyksen yhteydenottokeinoja. Jaamme muun muassa ikäihmisten palveluopasta laajasti.
 - Painopiste 4, tavoite 1, toimenpide 3. Kannustamme erityisryhmiä luomaan ja ylläpitämään sosiaalisia verkostoja. Tuemme heidän osallistumistansa harrastuksiin, vertaistukiryhmiin ja erilaisiin yhteisöllisiin tapahtumiin, **kuten esim. kulttuuritapahtumat ja liikuntaryhmät.**
 - Painopiste 5, tavoite 1, toimenpide 4. Teemme yhteistyötä kaupunkien kanssa esteettömyyden ja turvallisen liikkumisen edistämiseksi **esimerkiksi hyvinvointialueen toimipisteissä ja asumispalveluissa. Toimimme asiantuntijoina ikääntymiseen liittyvissä erityiskysymyksissä, kuten asuminen ja joukkoliikenne.**
 - Painopiste 5, tavoite 2, toimenpide 2. Kehitämme jalkautuvaa neuvontatyötä.
- Lisätty toimenpide:
 - Painopiste 4, tavoite 1, toimenpide 4. **Tuemme merkityksellisiä hetkiä ja sosiaalisia suhteita vapaaehtoistoiminnan ja oppilaitosyhteistyön kautta.**

Työn jatko

Mitä seuraavaksi?

- Kertomuksen ja suunnitelman lähdeluettelojen viimeistely
- Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma toteutetaan saavutettavana verkkosivuna alkuvuodesta 2024
 - Sivun suunnittelu ja toteutus
 - Kuvioiden kuvaaminen PowerBI:llä
- Hyvinvointisuunnitelman jalkauttaminen (toimenpiteiden toteutus ja tuki, koulutukset, viestintä ym.)
- Hyvinvointialueen ja kaupunkien valtuustojen yhteinen hyte-seminaari 14.2.2024

